

Správa o výsledku kontroly projektov Kohézneho fondu, ktorých doba realizácie skončila 31.12.2009

1 Úvod

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“), ustanovený ako orgán zodpovedný za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci z Kohézneho programového obdobia 2004 - 2006 vykonal v súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010 kontrolu šiestich projektov Kohézneho fondu, ktorých doba realizácie skončila 31.12.2009:

oblasť životného prostredia:

Intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd v Žiline a rozšírenie kanalizácie (opatrenie č.2002/SK/16/P/PE/011)

Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd (opatrenie č. 2003/SK/16/P/PE/014)

Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Šaľa a prilahlom regióne (opatrenie č.2003/SK/16/P/PE/015)

Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín (opatrenie č. 2003/SK/16/P/PE/016)

Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a čistiarnie odpadových vôd (opatrenie č.2003/SK/16/P/PE/018)

oblasť dopravy:

Modernizácia železničnej trate Trnava - Nové Mesto nad Váhom, žkm 47,550 - 100,500, pre traťovú rýchlosť 160 km/h - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „Modernizácia železničnej trate - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom“) (opatrenie č. 2004/SK/16/C/PT/001).

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť, či finančné prostriedky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) poskytnuté na financovanie projektov Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) v oblasti životného prostredia a dopravy boli použité v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná, s predpismi a pravidlami EÚ a SR a s kontraktáčnymi záväzkami

Predmetom kontrolnej akcie bolo - v súlade s požiadavkami regulačného rámca EÚ a SR - preveriť funkčnosť a spoľahlivosť systému riadenia a kontroly, preveriť zistenia z kontrol, ktoré už boli vykonané, vykonať vlastnú dokladovú kontrolu vzorky platieb, skontrolovať záverečné správy o projektoch, zosumarizovať zistenia zo všetkých kontrol a auditov vykonaných orgánmi EÚ a SR a uistiť sa, či sa plnia prijaté odporúčania na odstránenie nedostatkov, zistených týmito kontrolami a auditmi.

Kontrolovanými subjektami boli:

- Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) ako platobný orgán (ďalej len „PO“) pre KF 2004 - 2006 a orgán zodpovedný za vykonávanie systémových auditov a kontrol minimálne 15% vzorky deklarovaných výdavkov na projekty KF
- Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), ktoré plnilo pri piatich kontrolovaných projektoch v oblasti životného prostredia úlohy sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR (ďalej len „MDPT SR“), ktoré pôsobilo pri jednom kontrolovanom projekte z oblasti dopravy ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom

a piati koneční prijímatelia pomoci:

- Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s., Žilina
- Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s., Piešťany
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Košice
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra
- Železnice Slovenskej republiky, a.s., Bratislava (ďalej len „ŽSR“)

Záverečné preverenie projektov KF bolo vykonané v dostatočnom rozsahu a uplatnené boli kontrolné postupy tak, aby NKÚ SR ako orgán, zodpovedný za vydanie vyhlásení o ukončení pomoci na tieto projekty mohol získať primerané uistenie o tom, že projekty sa vykonali v súlade s podmienkami rozhodnutí o poskytnutí finančnej pomoci a cieľmi, na ktoré boli určené, o zákonnosti a správnosti záverečných certifikovaných výkazov výdavkov a o platnosti žiadostí o záverečné platby na projekty.

Po ukončení záverečných kontrol vydal NKÚ SR osobitne na každý projekt vyhlásenie o ukončení pomoci v súlade s požiadavkami čl. 12(1)(f) nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994 a čl. 13 - 15 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002. Vyhlásenia boli zaslané v stanovenom termíne príslušným orgánom Európskej komisie spolu so správami, obsahujúcimi výsledky záverečných kontrol a ďalšie požadované informácie v zmysle usmernenia Európskej komisie o ukončení pomoci z Kohézneho fondu 2004-2006.

Na základe posúdenia záverečných dokumentov k projektom (vyhlásenia NKÚ SR o ukončení pomoci, záverečnej správy o projekte za ktoré zodpovedá príslušný riadiaci orgán) a dokumentov MF SR ako PO - certifikovaných výkazov výdavkov) a na základe žiadostí o záverečné platby na projekty - vydá Európska komisia rozhodnutia o vyplatení konečných zostatkov na projekty. V prípade, že sa vyskytnú problémy môže Európska komisia požiadať orgány SR o predloženie ďalšie dodatočné informácie, proces zúčtovania projektov a vyplatenia konečných zostatkov na projekty sa môže predĺžiť.

2 Prístup NKÚ SR ku kontrole

2.1 Analýza rizík

Základným predpokladom pre rozhodovanie NKÚ SR o prístupe ku kontrole a jej zameraní sa na konkrétne oblasti bola analýza inherentných a kontrolných rizík. Inherentné riziko je riziko nesprávnosti alebo významnej chyby, vyskytujúce sa v každej oblasti bez ohľadu na vykonávané kontroly. Kontrolné riziko znamená nezabezpečenie prevencie a neodhalenie chýb a nezrovnalostí už v počiatočnom štádiu.

NKÚ SR identifikoval pri plánovaní i výkone kontrol faktory inherentného a kontrolného rizika a posúdil ich možný vplyv na implementáciu a správne využitie finančných prostriedkov na kontrolovaný projekt takto:

Inherentné riziká:

- nedostatočné vymedzenie kompetencií medzi jednotlivými subjektami zapojenými do implementácie KF
- fluktuácia a kvalifikovanosť zamestnancov na jednotlivých pracovných pozíciách
- zmeny organizačnej štruktúry kontrolovaných subjektov a presuny kompetencií v rámci zabezpečovania úloh pri implementácii KF
- nesprávne pochopenie alebo nesprávny výklad nariadení resp. jednoduchá chyba pri uplatňovaní pravidiel
- fungovanie informačného a monitorovacieho systému a jeho bezproblémové prepojenie s účtovným systémom
- časté zmeny v interných postupoch a ich oboznamovanie sa zamestnancami.

Kontrolné riziká:

- nesprávne porozumenie alebo implementácia kontrolných cieľov
- nedostatočné písomné kontrolné postupy

- nesprávne závery v správach o výsledku kontrol
- nedostatočné preverenie cieľov projektu
- nedostatočne zdokladované kontrolné dôkazy
- uplatnenie neštandardných postupov pri kontrole
- nedostatočná kvalifikácia, skúsenosť a zaškolenie kontrolných zamestnancov
- nejasné určenie zodpovednosti
- nevykonávanie rizikovej analýzy v procese plánovania kontrol a auditov a pri vypracovávaní ročných plánov
- procesy spätného overenia verejného obstarávania.
- neodstránenie zistených nedostatkov
- nedôsledné sledovanie plnenia odporúčaní na odstránenie nedostatkov zistených kontrolami.

2.2 Systémový prístup ku kontrole

Cieľmi systémového prístupu kontroly NKÚ SR boli:

- kontrola účinnosti a spoľahlivosti systémov riadenia a kontroly KF na MŽP SR, MDPT SR, preverenie organizácie a fungovanie PO (MF SR), zhodnotenie vnútorného kontrolného prostredia kontrolovaných subjektov, testovanie výstupných dokumentov z vnútorných kontrol a vnútorných auditov, overenie ich spoľahlivosti a súladu s požiadavkami platných predpisov a pravidiel EÚ a SR,
- preverenie zistení z kontrol, ktoré už boli vykonané, tzn. zistení zo systémových auditov a z kontrol 15% vzorky deklarovaných výdavkov na projekty; celkovú zodpovednosť za túto oblasť kontroly nesie MF SR, sekcia auditu a kontroly, pričom tieto kontroly vzorky vykonáva MF SR, správy finančnej kontroly a kontrolné útvary MŽP SR a MDPT SR.

Na základe analýzy finančných údajov, záverov z preverenia systémov riadenia a kontroly a z testovania 15% kontroly vzorky projektov rozhodol NKÚ SR pri každom kontrolovanom projekte vykonať aj vlastnú dokladovú kontrolu vecnej správnosti ďalej, dodatočnej vzorky platieb tak, aby získal dostatočné celkové uistenie o dodržiavaní právneho rámca EÚ a SR a o zákonnosti a správnosti postupov a realizovaných platieb na projekty, ktoré sa ukončili. Tento postup vyplýva z požiadavky ustanovenia čl. 14 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002.

2.3 Vlastná dokladová kontrola a kontroly na mieste

Dokladová kontrola NKÚ SR bola zameraná na preverenie zákonnosti a správnosti financovania pomoci na vybranej vzorke platieb na projekty, ako aj na zhodnotenie úrovne riadneho finančného hospodárenia, tzn. zabezpečenie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených zdrojov z prostriedkov EÚ a národného spolufinancovania z prostriedkov štátneho rozpočtu SR. Dokladovou kontrolou sa tiež overovalo dodržiavanie pracovných a kontrolných postupov preverovaných subjektov pri ich kontrolách úplnosti a preukázateľnosti účtovných dokladov, ktoré sú nevyhnutnou prílohou k žiadostiam o platby z Európskej komisie.

Pre určenie rozsahu a štruktúry vzorky na MŽP SR, MDPT SR a v ŽSR kontrola NKÚ SR posúdila:

- rozsah, úroveň, spoľahlivosť a efektívnosť činnosti vnútorných kontrol a vnútorných auditov (stredné riziko),
- závery z preverenia kontrol minimálne 15 % vzorky, počet a charakter zistených nedostatkov a dodržanie súladu s čl. 9-11 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 (stredné riziko). Posudzoval sa i rozsah vzorky platieb, skontrolovaný MF SR a spolupracujúcimi orgánmi; čím menšia vzorka bola skontrolovaná, tým väčšia bola dodatočná vzorka NKÚ SR.

Ďalej sme uplatnili pre výber vzorky platieb rizikový model a posúdili sme výdavky na projekty podľa nasledovných kritérií v tomto poradí:

- suma výdavku podľa jednotlivých zmlúv,
- časové rozloženie výdavkov,
- okolností a udalostí, ktoré ovplyvňovali implementáciu projektov,
- typy dodávateľov,
- kontrolné zistenia z predchádzajúcich rokov a zistenia iných orgánov EÚ a SR.

Výber vzorky bol uskutočnený použitím štatistickej metódy stratifikovaného náhodného výberu.

Rozsah výberu vzorky pre vlastnú podrobnú dokladovú kontrolu NKÚ SR jednotlivých projektov bol nasledovný:

MŽP SR:

- Intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd v Žiline a rozšírenie kanalizácie -skontrolovaných bolo 6 platieb v sume 3,9 mil. EUR, t.j. 20,0% celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (19,6 mil. EUR)
- Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd - skontrolované boli 3 platby v sume 1,3 mil. EUR, t.j. 6,6% celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (19,4 mil. EUR)
- Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Šaľa a príľahlom regióne - skontrolované boli 4 platby v sume 2,8 mil. EUR, t.j. 13,1% celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (21,3 mil. EUR)
- Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín - skontrolované boli 3 platby v sume 1,8 mil. EUR, t.j. 14,8% celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (12,3 mil. EUR)
- Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a čistiarnie odpadových vôd - skontrolované boli 3 platby v sume 1,1 mil. EUR, t.j. 9,2% celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (11,7 mil. EUR)

MDPT SR a ŽSR:

- Modernizácia železničnej trate - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom - skontrolované boli 2 platby v sume celkom 8,8 mil. EUR, t.j. 9,8 % celkovej sumy realizovaných výdavkov na projekt (89,3 mil. EUR).

Na MF SR - PO pre KF - bola pri všetkých šiestich kontrolovaných projektoch vykonaná 100% dokladová kontrola realizácie finančných tokov z Európskej komisie a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom PO pre KF na sprostredkovateľské orgány pod riadiacimi orgánmi.

U konečných prijímateľov pomoci sa vykonala dokladová administratívna kontrola a na mieste sa overila fyzická realizácia všetkých šiestich kontrolovaných projektov ako aj súlad s predpismi EÚ a SR i zmluvnými vzťahmi.

3 Analýza čerpania finančných prostriedkov na projekty Kohézneho fondu

Prehľad financovania kontrolovaných projektov podľa jednotlivých finančných zdrojov a porovnanie skutočných výdavkov s celkovými oprávnenými nákladmi, ktoré boli pôvodne schválené vo finančných memorandách na jednotlivé projekty je uvedený v tabuľkách v nasledujúcich bodoch správy 3.1. až 3.6.

3.1 Intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd v Žiline a rozšírenie kanalizácie

Finančné memorandum (ďalej len „FM“) pre projekt Intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd v Žiline a rozšírenie kanalizácie bolo podpísané Európskou komisiou dňa 13.12.2002 a vládou SR dňa 14.02.2003. Následne bolo upravené rozhodnutím Európskej komisie, ktoré sa týkalo najmä predĺženia oprávnenosti výdavkov do 31.12.2009. Hlavným cieľom projektu je poskytovanie kanalizačných služieb v obciach Terchovskej a Rajeckej doliny, v obciach Rozina a Višňové, vybudovanie kanalizácie prímestských častí mesta Žilina s pripojením na existujúcu kanalizačnú sieť a čistiareň odpadových vôd v Žiline.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je v tab. č. 1:
Tab. č. 1 v tis. EUR

Názov opatrenia 2002/SK/16/P/PE/01 1	Celkové oprávnené náklady schválené vo	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant	Výdavky štátny rozpočet	Výdavky KP*	
					25% FM	nad rámec

	FM		50 % FM	25 % FM		FM**
Intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd v Žiline a rozšírenie kanalizácie	19 608	25 693	9 804	4 902	4 902	6 085

* KP - konečný prijímateľ

** výdavky nad rámec FM uhradil KP z vlastných zdrojov

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 dosiahli sumu 25 693 tis. EUR, z toho ISPA/KF grant činil 9 804 tis. EUR a národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR bolo v sume 4 902 tis. EUR. Rovnakú sumu 4 902 tis. EUR uhradil konečný prijímateľ z vlastných zdrojov a okrem toho uhradil z vlastných zdrojov aj výdavky v sume 6 085 tis. EUR, ktoré vznikli v súvislosti s realizáciou projektu, ale prekročili rámec schváleného finančného memoranda.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol 7 843 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila 1 961 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami na projekt z ISPA/KF grantu a prostriedkami prijatými z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (1 961 tis. EUR).

3.2 Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd

FM pre projekt Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd bolo podpísané Európskou komisiou dňa 16.12.2003 a vládou SR dňa 27.02.2004. Následne bolo upravené rozhodnutím Európskej komisie, ktoré sa týkalo najmä zmeny niektorých fyzických indikátorov a predĺženia termínu oprávnenosti výdavkov na projekt do 31.12.2009. Hlavným cieľom projektu je modernizácia a rozšírenie existujúceho kanalizačného systému v Košiciach a okolí.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je tab. č. 2:
Tab. č. 2 v tis. EUR

Názov opatrenia 2003/SK/16/P/PE/01 4	Celkové oprávnené náklady schválené vo FM	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant 50 % FM	Výdavky štátny rozpočet 25 % FM	Výdavky KP	
					25% FM	nad rámec FM
Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd	19 395	22 978	9 699	4 849	4 849	3 583

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 činili 22 978 tis. EUR, z toho ISPA/KF grant 9 699 tis. EUR a národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR bolo v sume 4 848 tis. EUR. Konečný prijímateľ uhradil z vlastných zdrojov rovnakú sumu 4 848 tis. EUR a okrem toho uhradil z vlastných zdrojov aj výdavky v sume 3 583 tis. EUR, ktoré vznikli v súvislosti s realizáciou projektu, ale presiahli rámec schváleného finančného memoranda.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol 7 759 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila 1 940 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami na projekt z ISPA/KF grantu a prostriedkami prijatými z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (1 940 tis. EUR).

3.3 Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Šaľa a príľahlom regióne

FM pre projekt Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Šaľa a príľahlom regióne bolo podpísané Európskou komisiou 16.12.2003 a vládou SR dňa 27.02.2004. Upravené bolo rozhodnutím Európskej komisie, ktorým sa predĺžil termín oprávnenosti výdavkov na projekt do 31.12.2009. Hlavným cieľom projektu je zvýšenie úrovne čistenia odpadových vôd v regióne Šaľa, aby spĺňali relevantné smernice EÚ.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je tab. č. 3:
Tab. č. 3 v tis. EUR

Názov opatrenia 2003/SK/16/P/PE/01 5	Celkové oprávnené náklady schválené vo FM	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant 67,5 % FM	Výdavky štátny rozpočet 25 % FM	Výdavky KP	
				7,5 % FM	nad rámec FM	
Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Šaľa a priľahlom regióne	21 316	21 299	14 377	5 325	1 597	-

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 dosiahli 21 299 tis. EUR, z toho ISPA/KF grant činil 14 377 tis. EUR, národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR bolo v sume 5 325 tis. EUR a sumou 1 597 tis. EUR sa na spolufinancovaní projektu podieľal konečný prijímateľ.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol v sume 11 510 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila 2 867 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami na projekt z ISPA/KF grantu a prostriedkami prijatými z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (2 867 tis. EUR).

3.4 Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín

FM pre projekt Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín bolo podpísané Európskou komisiou dňa 21.12.2003 a vládou SR dňa 27.02.2004. Upravené bolo rozhodnutím Európskej komisie, ktorým sa predĺžil termín oprávnenosti výdavkov na projekt do 31.12.2009. Hlavným cieľom projektu je zvýšiť počet obyvateľov pokrytých verejnou kanalizáciou a zlepšenie kapacity, intenzity a úrovne čistiare odpadových vôd v okrese Humenné, aby spĺňala smernice EÚ.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je tab. č. 4:
Tab. č. 4 v tis. EUR

Názov opatrenia 2003/SK/16/P/PE/01 6	Celkové oprávnené náklady schválené vo FM	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant 65 % FM	Výdavky štátny rozpočet 25 % FM	Výdavky KP	
				10 % FM	nad rámec FM	
Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín	12 268	18 967	7 974	3 067	1 227	6 699

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 činili 18 967 tis. EUR, z toho ISPA/KF grant 7 974 tis. EUR a národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR 3 067 tis. EUR. Konečný prijímateľ uhradil z vlastných zdrojov sumu 1 227 tis. EUR v rámci schváleného finančného memoranda a sumu 6 699 tis. EUR na pokrytie nákladov vzniknutých nad rámec schválenej sumy vo finančnom memorande.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol 6 379 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila sumu 1 595 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami z ISPA/KF grantu a prostriedkami prijatými z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov

a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (1 595 tis. EUR).

3.5 Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a čistiarne odpadových vôd

FM pre projekt Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a čistiarne odpadových vôd bolo podpísané Európskou komisiou dňa 16.12.2003 a vládou SR dňa 09.03.2004. Následne bolo upravené rozhodnutím Európskej komisie, ktorým sa predĺžil termín oprávnenosti výdavkov na projekt do 31.12.2009. Hlavným cieľom projektu je modernizácia a rozšírenie existujúceho procesu mechanickej a biologickej úpravy v piešťanskej čističke odpadových vôd vzhľadom na ďalšiu nitrifikáciu, denitrifikáciu a biologické odstraňovanie fosforu a renovácia a rozšírenie existujúcej kanalizačnej siete v meste Piešťany a štyroch okolitých dedinách.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je tab. č. 5:
Tab. č. 5 v tis. EUR

Názov opatrenia 2003/SK/16/P/PE/01 8	Celkové oprávnené náklady schválené vo FM	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant 55 % FM	Výdavky štátny rozpočet 25 % FM	Výdavky KP	
					20% FM	nad rámec FM
Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	11 704	14 672	6 437	2 926	2 341	2 968

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 dosiahli 14 672 tis. EUR, z toho bol ISPA/KF grant 6 437 tis. EUR a národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR 2 926 tis. EUR. Konečný prijímateľ uhradil z vlastných zdrojov sumu 2 341 tis. EUR v rámci schváleného finančného memoranda a sumu 2 968 tis. EUR na pokrytie nákladov vzniknutých nad rámec schválenej sumy vo finančnom memorande.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol 5 150 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila sumu 1 287 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami z ISPA/KF grantu a prostriedkami prijatými z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (1 287 tis. EUR).

3.6 Modernizácia železničnej trate - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom

Rozhodnutie Európskej komisie o poskytnutí pomoci pre projekt Modernizácia železničnej trate - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom bolo podpísané 23.12.2004. Hlavným cieľom projektu je zvýšenie bezpečnosti a spoľahlivosti koľají, zvýšenie maximálnej rýchlosti zo 110 km/hod. na 160 km/hod, zníženie prevádzkových nákladov a nákladov na údržbu.

Prehľad financovania projektu k 31.12.2009 podľa finančných zdrojov je tab. č. 6:
Tab. č. 6 v tis. EUR

Názov opatrenia 2004/SK/16/C/PT/00 1	Celkové oprávnené náklady schválené vo FM	Výdavky celkom 100%	z toho:			
			Výdavky ISPA/KF grant 74 % FM	Výdavky štátny rozpočet 26 % FM	Výdavky KP	
					0 % FM	nad rámec FM
Modernizácia železničnej trate - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom	89 316	131 280	66 094	23 222	-	41 964

Celkové výdavky na projekt k 31.12.2009 dosiahli 131 280tis. EUR, z toho grant KF činil 66 094 tis. EUR a národné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR činilo 23 222 tis. EUR. Konečný prijímateľ uhradil z vlastných zdrojov sumu 41 964 tis. EUR na pokrytie nákladov vzniknutých v súvislosti s financovaním projektu nad rámec sumy schválenej vo finančnom memorande.

Príjem finančných prostriedkov z Európskej komisie na projekt bol v sume 52 875 tis. EUR, Európska komisia zatiaľ neuhradila 13 218 tis. EUR (rozdiel medzi výdavkami z ISPA/KF grantu a prijatými prostriedkami z Európskej komisie). NKÚ SR podrobne overil certifikovaný výkaz výdavkov a platnosť žiadosti o záverečnú platbu zostatku a potvrdil správnosť požadovanej finančnej čiastky od Európskej komisie (13 218 tis. EUR).

4 Prehľad zistených nedostatkov

Kontrola NKÚ SR poukázala v kontrolovaných subjektoch na viaceré nedostatky a slabé miesta, ktoré sa týkali rôznych preverovaných oblastí a boli dôsledkom nedodržania legislatívy EÚ a SR, ďalších platných pravidiel ako aj vnútorných písomných postupov organizácií. Záznamom o výsledku kontroly, t.j. bez zistených nedostatkov skončila kontrola na Ministerstve dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a v Železniach SR. V ostatných šiestich kontrolovaných subjektoch bolo zistených celkom 28 nedostatkov, voči ktorým neboli vznesené námietky. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo sformulovaných celkom 28 odporúčaní, ku ktorým kontrolované subjekty uviedli svoje stanoviská, tzn. určili činnosti a zodpovedné osoby za ich plnenie ako aj termíny na odstránenie zistených nedostatkov.

Príklady zistených nedostatkov v jednotlivých kontrolovaných subjektoch:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

- nevykonanie predpísaných kontrol na mieste pred prvou platbou na projekt, a tým nedodržanie vnútorných postupov kap. I.1 manuálu vnútorných procedúr; prvá kontrola na mieste bola vykonaná až po úhrade faktúr. Tento nedostatok bol zistený pri dvoch projektoch (2002/SK/16/P/PE/011 - Žilina a 2003/SK/16/P/PE/014 - Košice),
- nepresnosti vo verzii 01 záverečnej správy o projekte (2002/SK/16/P/PE/011 - Žilina) - nepresne uvádzané finančné údaje, nesúlad v termínoch a dátumoch, v uvádzaní plnenia fyzických indikátorov, nedostatky formálneho charakteru ap.; upravenú verziu správy kontrola NKÚ SR dodatočne preverila a uistila sa o zapracovaní pripomienok,

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

- nesprávne uvedené niektoré finančné údaje v zázname o výsledku následnej finančnej kontroly (celkové náklady, náklady nefinancované z ES, suma žiadosti o druhú priebežnú platbu); kontrola NKÚ SR odporučila vo výsledných materiáloch overovať správnosť uvádzaných finančných údajov,

Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s., Žilina

- nevypracovanie žiadostí o platbu presne podľa Pokynov pre vypracovanie žiadostí o platbu, čo je nesúlad s čl. 8 ods. 4 Zmluvy o financovaní a čl. 9 ods. 2 a 4 zmluvy o financovaní,
- nepreukázateľný termín predloženia štvrťročných monitorovacích správ v 18 prípadoch, ročných správ v 5 prípadoch a cash flow dokladoch v 36 prípadoch, čo znamená nedodržanie čl. 17 zmluvy o financovaní,
- oneskorené zaslanie prehľadu publicity Ministerstvu životného prostredia SR, čo vyžaduje čl. 23 zmluvy o financovaní,

Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s., Piešťany

- neuhradenie DPH v 6 prípadoch na účet dodávateľa v stanovenom termíne (nezabezpečenie súladu s čl. 10 ods. 1 písm. f) zmluvy o financovaní a čl. 9 ods. 6 a 7 zmluvy o poskytnutí finančného príspevku),

- nepredloženie návrhu zloženia komisie na otváranie obálok s ponukami jednotlivých uchádzačov verejného obstarávania na výkon stavebného dozoru jeden deň pred termínom na otváranie obálok (porušenie čl. 14 A, ods. 1 Dodatku č. 1 zmluvy o financovaní),
- nedodržanie lehoty na doručenie záznamu z otvárania obálok všetkým účastníkom verejnej súťaže (nezabezpečenie súladu s požiadavkami § 43 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní),
- nekompletné údaje v zápisnici z vyhodnotenia ponúk verejnej súťaže - chýbal zoznam všetkých uchádzačov a chýbalo aj porovnanie neprijatých ponúk uchádzačov s úspešnou ponukou, a to osobitne za každého uchádzača (nedodržanie § 43 ods. 10, písm. b) a d) zákona o verejnom obstarávaní),
- oneskorené predloženie niektorých štvrtročných monitorovacích správ a cash flow dokladov Ministerstvu životného prostredia SR (nezabezpečenie súladu s čl. 17 ods. 1 písm. a) zmluvy o financovaní),
- chýbajúce podpisy na niektorých cash flow dokladoch na dôkaz kontroly (nedodržanie povinnosti ustanovenej v čl. 12 ods. 4 Dodatku č. 2 zmluvy o financovaní),

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice

- oneskorené uhrádzanie podielu spolufinancovania konečného prijímateľa na účet FM (nedodržanie podmienky ustanovenej v čl. 10 ods.1 písm. c) zmluvy o poskytnutí finančného príspevku),
- opakované nedodržovanie povinnosti predkladať mesačne aktualizovaný cash flow doklad projektu počas celej doby implementácie projektu (nesplnenie povinnosti, uloženej v čl. 12 ods. 4 zmluvy o financovaní),
- oneskorené predkladanie niektorých štvrtročných monitorovacích správ, výročnej správy a ročného prehľadu o účtovaní finančných prostriedkov projektu (nedodržanie čl. 17 ods. 1 zmluvy o financovaní),
- nezabezpečenie poistenia majetku zodpovedajúceho rozsahu projektu a rizikám (porušenie čl. 19 ods. 4 zmluvy o poskytnutí finančného príspevku),
- nepripravenie plánu publicity do jedného mesiaca od podpisu zmluvy o financovaní (porušenie čl. 24 ods. 4 zmluvy o financovaní),

Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra

- nedodržovanie stanovenej lehoty pri uhrádzaní podielu spolufinancovania konečného prijímateľa na účet pre FM, čo je porušenie povinnosti uloženej v čl. 10 ods. 1 písm. c) a čl. 11 ods. 1 písm. b) zmluvy o financovaní; tento nedostatok bol zistený v 36 prípadoch z vybranej kontrolnej vzorky 39 žiadostí o platbu,
- nezaradenie majetku na majetkový účet napriek tomu, že bol odovzdaný do užívania, čím neboli dodržané predpísané postupy podľa § 33 ods. 1 a § 35 ods. 1 Opatrenia MF SR č. 24 054/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva a podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- nepoukázanie tendrovej zábezpeky uchádzačom verejného obstarávania na dodávateľa stavebných a prác a služieb na účet KP, ale len formou bankovej garancie (nesúlad s čl. 14 ods. 6 zmluvy o financovaní),
- nedodržanie stanovenej lehoty na zasielanie návrhov výberovej komisie pre verejné obstarávanie pred plánovaným začiatkom vyhodnotenia tendra (nedodržanie čl. 14 ods. 8 zmluvy o financovaní),
- oneskorené predkladanie niektorých predpísaných štvrtročných monitorovacích správ, mesačných cash flow dokladov a ročného prehľadu o účtovaní finančných Ministerstvu životného prostredia SR (nedodržanie zmluvnej povinnosti ustanovenej v čl. 17 ods. 1 zmluvy o financovaní),
- nepripravenie plánu publicity projektu do jedného mesiaca po podpise zmluvy (porušenie čl. 24 ods. 4 zmluvy o financovaní),
- oneskorené predkladanie plánu publicity (v 3 prípadoch) a v jednom prípade nepredloženie plánu publicity vôbec (nezabezpečenie súladu s požiadavkami čl. 23 ods. 5 zmluvy o financovaní).

5 Záver

NKÚ SR vykonal v pozícii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci z KF záverečné kontroly šiestich projektov KF v celkovej sume 235 mil. EUR (z toho päť projektov v oblasti životného prostredia v sume spolu 103,7 mil. EUR a jeden v oblasti dopravy v sume 131,3 mil. EUR) a potvrdil správnosť čiastok uvedených v žiadostiach o záverečné platby smerom k Európskej komisii na doplatenie konečných zostatkov na projekty, ktoré činia spolu takmer 23 mil. EUR.

Preverené boli všetky vyžadované oblasti tak, aby sa NKÚ SR uistil, či bol dosiahnutý súlad s predpismi a pravidlami EÚ a SR, a to systémy riadenia a kontroly zavedené na MŽP SR, MDPT SR a MF SR ako aj úroveň plnenia úloh a zodpovedností pri implementácii projektov KF. NKÚ SR podrobne skontroloval finančné toky prostriedkov EÚ a národných zdrojov zo ŠR SR, určených na spolufinancovanie, preveril zákonnosť a správnosť výdavkov, zahrnutých v záverečných certifikovaných výkazoch výdavkov na šesť projektov a potvrdil platnosť žiadostí o záverečné platby. NKÚ SR skontroloval pri všetkých šiestich preverovaných projektoch aj konečných prijímateľov a overil fyzickú realizáciu projektov priamo na mieste.

Kontrolami zistené nedostatky sa týkali najmä neplnenia zmluvných povinností konečnými prijímateľmi v prípadoch neskorých úhrad vlastných finančných prostriedkov na účet finančných memoránd, nepredkladania predpísaných správ o projektoch v dohodnutých lehotách, nezabezpečenia poistenia majetku v náležitom rozsahu, systému archivácie dokladov. I napriek týmto nedostatkom získal NKÚ SR celkové primerané uistenie, že systémy riadenia a kontroly sú účinné a že výdavky zahrnuté v certifikovaných výkazoch výdavkoch šiestich kontrolovaných projektov KF zodpovedajú právnym predpisom a pravidlám EÚ a SR a sú správne.

Výsledky všetkých vykonaných kontrol a auditov - nielen NKÚ SR ale aj ostatných kontrolných orgánov SR a EÚ - v jednotlivých subjektoch a závery, vyvedené z analýz stavu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov boli podkladom pre stanovisko NKÚ SR, vyjadrené vo vyhláseniach o ukončení pomoci na projekty KF. Pri žiadnom zo šiestich kontrolovaných projektov neprekročila celková chybovosť tolerovateľnú úroveň 2% hodnoty kontrolovaných oprávnených výdavkov na projekt v rámci kontrol vzorky, zistené nedostatky sa odstránili alebo sú v štádiu odstraňovania a nemajú dosah na správnosť vykázania výdavkov EÚ a ŠR SR vynaložených na kontrolované projekty. Napriek tomu však NKÚ SR pri štyroch zo šiestich preverovaných projektov uviedol výhradu vo vyhláseniach o ukončení pomoci. Dôvodom sú neuzatvorené finančné opravy za nedostatky, zistené pri spätnom overení verejného obstarávania nasledovne: pri jednom projekte (Modernizácia železničnej trate Trnava-Nové Mesto nad Váhom, - II. Etapa - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom na Slovensku) už bola začatá procedúra Európskou komisiou na stanovenie výšky finančnej opravy podľa príslušných nariadení EÚ, ale nie je ukončená; pri troch projektoch (Košice - kanalizácia a čistenie odpadových vôd, Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín a Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a ČOV) je otvorená výška stanovenia finančných opráv, keďže Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky nenavrholo konkrétnu výšku finančnej opravy k jednotlivým zisteniam, ktoré identifikovalo pri dodatočnom spätnom overení verejného obstarávania, ktoré musí vykonávať pred ukončením každého projektu Kohézneho fondu.

Kontrolované subjekty nevzniesli námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení a v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z.z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. NKÚ SR bude sledovať ich plnenie až do úplného odstránenia zistených nedostatkov.